EUROPA-PARLAMENTET 2009 - 2014

Mødedokument

17.10.2012 B7-0462/2012

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Kommissionens redegørelse

jf. forretningsordenens artikel 110, stk. 2

om handelsforhandlingerne mellem EU og Japan
(2012/2711(RSP))

Vital Moreira, Metin Kazak
for Udvalget om International Handel

B7-0297/2012

Europa-Parlamentets beslutning om handelsforhandlingerne mellem EU og Japan (2012/2711(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til sin beslutning af 25. november 2010 om menneskerettigheder, sociale og miljømæssige standarder i internationale handelsaftaler,

– der henviser til sin beslutning af 25. november 2010 om international handelspolitik i lyset af de krav, som klimaændringerne medfører,

– der henviser til sin beslutning af 25. november 2010 om virksomhedernes sociale ansvar i internationale handelsaftaler,

– der henviser til sin beslutning af 6. april 2011 om etablering af en samlet EU-politik for internationale investeringer,

– der henviser til sin beslutning af 27. september 2011 om en ny handelspolitik for Europa i forbindelse med Europa 2020-strategien,

– der henviser til sin beslutning af 13. december 2011 om hindringer for handel og investering,

– der henviser til meddelelse fra Kommissionen om handel, vækst og verdensanliggender - Handelspolitikken som et centralt element i EU's 2020-strategi (COM(2010)0612/3),

– der henviser til Kommissionens rapport om handels- og investeringshindringer, som blev offentliggjort den 21. februar 2012,

– der henviser til den aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Japan om gensidig anerkendelse, som blev indgået i 2001,

– der henviser til den aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Japans regering om samarbejde vedrørende konkurrencebegrænsende aktiviteter, som blev indgået i 2003,

– der henviser til den aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Japans regering om samarbejde og gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål, som blev indgået i 2008,

– der henviser til rapporten fra Copenhagen Economics med titlen "Assessment of barriers to trade and investment between the EU and Japan", som blev offentliggjort den 30. november 2009,

– der henviser til resultaterne af Kommissionens offentlige høring om handelsforbindelserne mellem EU og Japan, som blev offentliggjort den 21. februar 2011,

– der henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 24.-25. marts 2011,

– der henviser til den fælles erklæring fra det 20. topmøde mellem EU og Japan, som fandt sted i Bruxelles den 28. maj 2011,

– der henviser til sin beslutning af 11. maj 2011 om handelsforbindelserne mellem EU og Japan,

– der henviser til forretningsordenens artikel 90, stk. 2, og artikel 110, stk. 2,

– der henviser til sin beslutning af 19. februar 2009 om en fællesskabsaktion vedrørende hvalfangst (2008/2101(INI)),

– der henviser til Amsterdamtraktaten fra 1997 om ændring af traktaten om Den Europæiske Union, særlig protokollen om dyrebeskyttelse og dyrevelfærd,

– der henviser til den aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Japans regering om videnskabeligt og teknologisk samarbejde, som blev undertegnet den 2. juli 2012,

– der henviser til sin beslutning af 13. juni 2012 om handelsforhandlingerne mellem EU og Japan,

– der henviser til forretningsordenens artikel 110, stk. 2,

A. der henviser til, at EU og Japan tilsammen tegner sig for mere end en tredjedel af verdens BNP og for mere end 20 % af verdenshandelen;

B. der henviser til, at den samlede værdi af den bilaterale varehandel mellem EU og Japan i 2011 kun beløb sig til 116,4 mia. EUR i modsætning til 444,7 mia. EUR for EU og USA, 428,3 mia. EUR for EU og Kina og 306,6 mia. EUR for EU og Rusland;

C. der henviser til, at det japanske handelsoverskud i 2011 med EU var på 18,5 mia. EUR, hvoraf alene bilprodukter udgjorde 30 %;

D. der henviser til, at Japan ligger på 16.-pladsen i den internationale handel ("Trading across Borders") i Verdensbankens oversigt "Ease of Doing Business" fra 2012, foran 18 af EU's medlemsstater;

E. der henviser til, at Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen har noteret sig, at Japans evne til at fjerne ikketoldmæssige hindringer (NTB'er) og hindringer for markedsadgang inden for offentlige indkøb er en forudsætning for at indlede forhandlinger om frihandelsaftalen (FTA) mellem EU og Japan;

F. der henviser til, at Copenhagen Economics i sin undersøgelse fra november 2009 skønnede, at der ville ske en potentiel forhøjelse på 71 % i EU's eksport til Japan og en forhøjelse på 61 % i Japans eksport til EU, hvis told og ikketoldmæssige hindringer blev reduceret i videst mulig udstrækning;

G. der henviser til, at EU og Japan ved det fælles topmøde den 28. maj 2011 blev enige om at igangsætte en screeningsundersøgelse for at undersøge gennemførligheden af og de fælles

mål for iværksættelsen af forhandlingerne om en frihandelsaftale; der henviser til, at denne undersøgelse er afsluttet;

H. der henviser til, at Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet støtter vedligeholdelsen af det globale moratorium om kommerciel hvalfangst og et forbud mod international kommerciel handel med hvalprodukter og søger at få afskaffet den såkaldte videnskabelige hvalfangst og går ind for, at væsentlige havområder og farvande udpeges til hvalreservater, hvor alle former for hvalfangst forbydes på ubestemt tid;

I. der henviser til, at der findes en parallel politisk screeningsundersøgelse af mulighederne for en politisk rammeaftale, som også er afsluttet med et positivt resultat;

Den økonomiske og politiske kontekst

1. mener, at der bør tages højde for betydningen af Japan som politisk allieret med holdninger, som ligner EU's, i forbindelse med de nye udfordringer i en globaliseret verden;

2. mener, at det er af afgørende betydning for EU at foretage en omfattende udvidelse af sine økonomiske og handelsmæssige forbindelser med de store økonomier på verdensplan, såsom Japan, for at maksimere job- og vækstpotentialet inden for Europa 2020-strategien; anser dette for at være særligt vigtigt set i lyset af den aktuelle økonomiske krise, de høje arbejdsløshedstal og de ringe vækstprognoser i EU;

3. er i denne henseende bekymret over, at EU's bilaterale handel med Japan er markant lavere end med andre partnere, såsom USA, Kina og Rusland; konkluderer, at det enorme potentiale ved handelsforbindelserne mellem EU og Japan endnu ikke er blevet udnyttet til fordel for EU's erhvervsliv, arbejdstagere og forbrugere, primært som følge af konsekvenserne af japanske NTB'er for europæiske virksomheders markedsadgangsmuligheder;

4. bemærker, at Japan forfølger sine interesser i andre store frihandelsaftaler, såsom den mulige FTA mellem Japan, Kina og Sydkorea og Trans-Pacific-Partnerskabet, ligesom Japan forhandler flere andre bilaterale aftaler; mener, at EU bør trække på sine erfaringer fra FTA'en med Sydkorea, således at der i forhandlingerne med Japan kan opnås en sammenlignelig markedsindtrængning;

Screeningsundersøgelsen

5. noterer sig, at screeningsundersøgelsen for EU og Japan er blevet afsluttet til både Kommissionens og den japanske regerings tilfredshed;

6. glæder sig over den vægt, der er lagt på fjernelse af NTB'er og hindringer for markedsadgang på området for offentlige indkøb under forhandlingerne i forbindelse med screeningsundersøgelsen, sådan som Parlamentet havde anmodet om;

7. advarer om, at selv om køreplanerne udgør et delvist skridt fremad, er der visse køreplaner, som er upræcise, og andre, der åbner mulighed for fortolkning (f.eks. indkøbsbestemmelserne for jernbaner); mener følgelig, at Japan i fremtiden skal udvise et

højere ambitionsniveau lige fra forhandlingernes begyndelse; understreger, at opfyldelsen af disse tilsagn er af afgørende betydning og kræver derfor konkrete resultater snarest muligt, helst inden de fastsatte datoer;

8. opfordrer den japanske regering til i forbindelse med indledningen af de formelle forhandlinger om en FTA mellem EU og Japan at genbekræfte sine tilsagn fra screeningsundersøgelsen, navnlig med hensyn til at fjerne NTB'er;

9. anmoder i overensstemmelse hermed om, at Rådet som betingelse for at vedtage forhandlingsdirektiver for en FTA med Japan insisterer på en bindende revisionsbestemmelse, der skal igangsættes inden for et år efter indledningen af forhandlingerne, for at vurdere, om Japan har leveret tydelige resultater med hensyn til at fjerne NTB'er, navnlig de hindringer, der påvirker EU's automobilsektor, og hindringer for offentlige indkøb i jernbane- og bytransportsektoren, som aftalt i screeningsundersøgelsen;

Forhandlingsmandat

10. opfordrer Rådet til at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger om en frihandelsaftale med Japan på grundlag af screeningsundersøgelsens resultater og tydelige målsætninger;

11. opfordrer Kommissionen til at dedikere en af de indledende forhandlingsrunder om en FTA mellem EU og Japan til at fjerne NTB'er og dermed sikre, at der kan gennemføres en uafhængig konsekvensanalyse som led i revisionsbestemmelsen et år efter indledningen af forhandlingerne for at foretage en objektiv vurdering af fremskridtene på dette område, som er af central betydning for Europa-Parlamentet;

12. understreger, at en sådan frihandelsaftale skal være omfattende og ambitiøs, samt at alle handelsbestemmelser skal være fuldt ud bindende; understreger, at en FTA skal føre til ægte markedsåbenhed og en lettelse af samhandelen i praksis, og ikke blot en hypotetisk, juridisk åbenhed; opfordrer Kommissionen til formelt og periodisk at ajourføre Europa-Parlamentet og Rådet om status for forhandlingerne og om fremskridtene i forhold til at afvikle NTB'er; mener, at Kommissionen bør udsætte forhandlingerne efter samråd med Europa-Parlamentet og Rådet, hvis Japan under forhandlingerne ikke er tilstrækkeligt ambitiøs med hensyn til at opfylde EU's prioriterede krav;

13. noterer sig, at fjernelsen af NTB'er er væsentligt vanskeligere at overvåge og gennemføre end fjernelsen af importafgifter; opfordrer indtrængende Kommissionen til fuldt ud at tage højde for Parlamentets henstillinger, som beskrevet i dets beslutning af 13. december 2011 om hindringer for handel og investering, og drage konklusioner af NTB-tilsagnene i FTA'en mellem EU og Sydkorea med henblik på at udvikle bedste praksis for gennemførelses- og overvågningsmekanismer;

14. understreger, at såfremt en FTA virkelig skal være fordelagtig for EU's økonomi, bør Rådet fastlægge en klar tidsplan og medtage følgende aspekter i Kommissionens forhandlingsdirektiver:

- konkrete og målbare resultater fra den japanske regerings side om NTB'er med henblik på at fjerne størstedelen af de barrierer, der hindrer handelen mellem EU og Japan; understreger, at disse tilsagn bør gå væsentligt videre end de køreplaner, der allerede blev aftalt under screeningsundersøgelsen; Kommissionen skal regelmæssigt aflægge rapport om fremskridtene på dette område til Rådet og Parlamentet

- fjernelse af eksisterende NTB'er i automobilsektoren, som f.eks. "inddelingsbestemmelserne", andre konkurrencebegrænsende restriktioner og behandlingen af elektriske køretøjer og hybridkøretøjer; fortrinsbehandlingen for "kei-biler" bør fjernes med henblik på at sikre fair konkurrence på dette område af væsentlig betydning

- væsentlige indrømmelser på området for offentlige indkøb for at garantere markedsadgang for europæiske virksomheder til strategiske sektorer i Japan, heriblandt jernbane- og bytransportsektoren, og den samme grad af åbenhed som på EU's marked for offentlige indkøb

- en streng og effektiv tvistbilæggelsesmekanisme, der kræver tidlige høringer blandt parterne for at bekæmpe udviklingen af nye NTB'er og hindringer for markedsadgang til offentlige indkøb i Japan efter aftalens ikrafttræden

- en tidsplan for trinvis reduktion af følsomme toldafgifter i EU for at give EU's industri tilstrækkelig tid til at tilpasse sig den øgede konkurrence; mener, at fjernelsen af sådanne toldsatser bør knyttes nøje via en "sikkerhedsklausul" til fremskridtene med hensyn til at fjerne hindringer for markedsadgang til offentlige indkøb og NTB'er i Japan, således at følsomme EU-toldsatser ikke nedsættes uden en tilsvarende fjernelse af japanske NTB'er og hindringer for offentlige indkøb

- effektive bilaterale beskyttelsesforanstaltninger for at hindre en stærk stigning i importen, som kan forårsage eller true med at forårsage alvorlig skade på EU's og Japans industri, særligt i følsomme sektorer som automobil- og elektronikindustrien

- fjernelse af et betydeligt antal af de mest problematiske hindringer, der hæmmer markedsadgangen for europæiske SMV'er

- henvisning til internationale standarder og regler for sundhed og plantesundhed, navnlig standarderne og reglerne i Codex Alimentarius, Verdensorganisationen for Dyresundhed (OIE) og direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC)

- foranstaltninger, der kan håndhæves, til at beskytte geografiske betegnelser for landbrugs- og fødevareprodukter, herunder vin og spiritus

- på baggrund af katastrofen i marts 2011 bør der lægges stor vægt på energisamarbejde og øget markedsadgang på området for miljøvarer og -tjenester

- et stærkt og ambitiøst kapitel om bæredygtig udvikling med grundlæggende arbejdsstandarder, herunder ILO's fire prioriterede konventioner for industrialiserede lande; dette kapitel bør ligeledes omfatte oprettelsen af et civilsamfundsforum, der

overvåger og kommenterer på dets gennemførelse, og den effektive gennemførelse af multilaterale aftaler om miljøet, dyrevelfærd og bevarelse af den biologiske diversitet

- reelle markedsadgangsmuligheder for begge sider på begge markeder for tjenesteydelser gennem fjernelse af lovgivningsmæssige hindringer, navnlig for så vidt angår investeringer, adgang til alle lag af offentlige indkøb og væsentlige tilsagn om konkurrenceregler, herunder løsning af problemet med uretfærdige fordele i postsektoren

- styrkelse og udvidelse af den lovgivningsmæssige samarbejdsdialog med bindende ordninger for at forbedre overholdelsen af internationale standarder og lovgivningsmæssig harmonisering, navnlig gennem vedtagelsen og gennemførelsen af de standarder, der er fastlagt af De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa (UNECE)

- et omfattende kapitel om investering, der behandler både investeringsbeskyttelse og markedsadgang;

15. gentager sin overbevisning om, at hvis disse betingelser opfyldes, kan en FTA mellem EU og Japan føre til en win-win-situation, som er fordelagtig for begge økonomier, og at en dybere grad af integration gennem en aftale om økonomisk integration ville øge fordelene for begge økonomier betydeligt;

16. bemærker, at der stadig er alvorlige forskelle mellem EU og Japan i forhold til emner om forvaltning af fiskeri og hvalfangst, navnlig Japans hvalfangst under dække af videnskabelig hvalfangst, og opfordrer til bredere drøftelser om forbud mod hvalfangst og handel med hvalprodukter;

Efter forhandlingerne

17. kræver, at Kommissionen, hvis forhandlingerne er vellykkede, foretager endnu en konsekvensanalyse for at evaluere aftalens forventede fordele og ulemper for beskæftigelse og vækst i EU, herunder en analyse af konsekvenserne for følsomme sektorer, såsom automobilsektoren og elektroniksektoren, og fordelene for EU's offensive interesser;

18. minder om, at Europa-Parlamentet vil blive anmodet om at give sit samtykke til en eventuel FTA mellem EU og Japan, som fastsat i Lissabontraktaten;

19. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og medlemsstaternes regeringer og parlamenter samt til Japans regering og parlament.